

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної

Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

2020 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Аналіз та прогнозування міжнародних подій

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

освітня програма «Міжнародна інформаційна безпека»

вид дисципліни за вибором

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

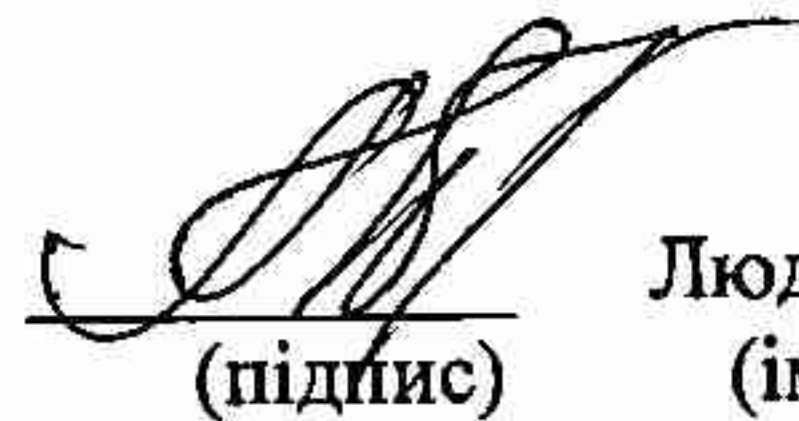
«28» серпня 2020 року, протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: к. політ. наук, доцент кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки Ірина ЗАСТАВА.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол від «26» серпня 2020 року № 1

Завідувачка кафедри

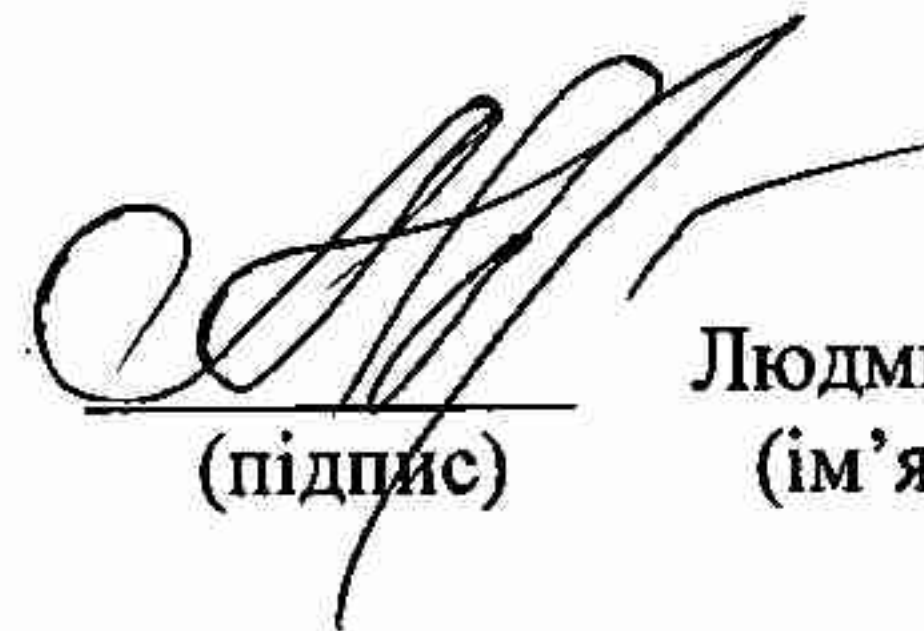

(підпис)

Людмила НОВІКОВА
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародна інформаційна безпека»

Гарант освітньо-професійної програми
«Міжнародна інформаційна безпека»

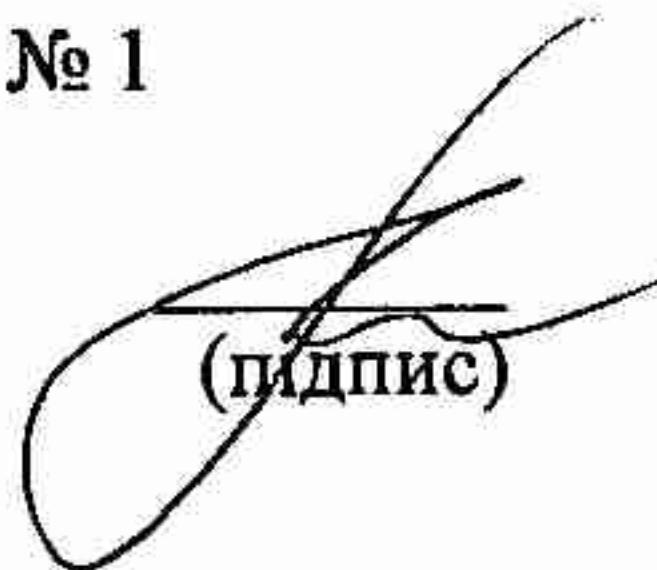
(підпис)

Людмила НОВІКОВА
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин і туристичного бізнесу

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Лариса ГРИГОРОВА – БЕРЕНДА
(ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Аналіз та прогнозування міжнародних подій» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародна інформаційна безпека» підготовки магістра за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни є сформулювати у здобувачів знання про зовнішню політику держави як основну складову міжнародних відносин і виробити вміння прогнозувати можливі тенденції розвитку міжнародних подій, виходячи з поточної ситуації.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни полягають у формуванні:

загальних компетентностей:

- ЗК1. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
- ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК7. Здатність працювати в команді.
- ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
- ЗК9. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК11. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

фахових компетентностей:

- СК1. Здатність виявляти та аналізувати природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, типи та види міжнародних акторів, сучасні тенденції розвитку світової політики.
- СК2. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо здійснення міжнародної та зовнішньополітичної діяльності.
- СК3. Здатність аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення.
- СК4. Здатність аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні та суспільні відносини, політичні та суспільні системи.
- СК5. Здатність аналізувати та прогнозувати міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.
- СК6. Здатність використовувати для дослідження міжнародних відносин, суспільних комунікацій та для регіональних студій теоретичні та методологічні підходи політології, економічної та правової науки, міждисциплінарних досліджень.
- СК7. Здатність здійснювати прикладні аналітичні дослідження проблем міжнародних відносин та світової політики, суспільних комунікацій, регіональних студій, професійно готувати аналітичні матеріали та довідки.
- СК10. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.
- СК11. Здатність аналізувати природу та джерела зовнішньої політики, еволюцію підходів до її формування та здійснення, принципи організації системи зовнішньої політики та функціонування інститутів зовнішньої політики.

- СК14. Здатність оцінювати зміст та основні напрями діяльності міжнародних організацій в сфері безпеки та сучасних стратегій забезпечення міжнародної інформаційної безпеки.
- СК15. Здатність виявляти та аналізувати сутність та специфічні особливості інформаційного протиборства та інформаційно-психологічних операцій в міжнародних відносинах.
- СК16. Здатність аналізувати основи та особливості захисту національного інформаційного простору та забезпечення інформаційної безпеки держави.
- СК17. Здатність виявляти та аналізувати природу та специфічні особливості інформаційного тероризму.

1.3. Кількість кредитів – 4

1.4. Загальна кількість годин - 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	-й
Семестр	
1-й	-й
Лекції	
16 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
88 год.	год.
Індивідуальні завдання	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні досягти таких результатів навчання:

Матриця відповідності освітнього компонента ВБ6. «Аналіз та прогнозування міжнародних подій», методів навчання та форм оцінювання, які використовуються, програмним результатам навчання, визначеним освітньо-професійною програмою «Міжнародна інформаційна безпека»

ВБ6. Аналіз та прогнозування міжнародних подій

Результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РН1. Знати та розуміти природу, джерела та напрями еволюції міжнародних відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової	пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, метод проблемного викладу, евристичний, метод оволодіння	усне опитування, підготовка доповідей на практичних заняттях; оцінювання:

політики.	новими знаннями, метод усного викладу знань, аналітичний метод, індуктивний метод, дедуктивний метод.	виступів з доповідями, письмової залікової роботи
РН2. Знати та розуміти сутність та специфічні особливості інформаційного протиборства та інформаційно-психологічних операцій в міжнародних відносинах.	-/-	-/-
РН3. Знати та розуміти основи та особливості захисту національного інформаційного простору та забезпечення інформаційної безпеки держави.	-/-	-/-
РН5. Критично осмислювати та аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні відносини.	-/-	-/-
РН6. Застосовувати сучасні наукові підходи, методології та методики для дослідження проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики.	-/-	-/-
РН7. Аналізувати та оцінювати проблеми міжнародної та національної безпеки, міжнародні та інтернаціоналізовані конфлікти, підходи, способи та механізми забезпечення безпеки у міжнародному просторі та у зовнішній політиці держав.	-/-	-/-
РН8. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, світової політики та зовнішньої політики держав.	-/-	-/-
РН9. Визначати, оцінювати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобального розвитку.	-/-	-/-
РН10. Оцінювати та аналізувати міжнародні та зовнішньополітичні проблеми та ситуації, пропонувати підходи до вирішення таких проблем.	-/-	-/-
РН13. Розробляти та реалізовувати проекти прикладних досліджень міжнародних відносин, зовнішньої та світової політики.	-/-	-/-
РН15. Формулювати задачі моделювання, створювати і досліджувати моделі об'єктів і процесів міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій.	-/-	-/-

РН16. Аналізувати та оцінювати сучасні стратегії забезпечення міжнародної інформаційної безпеки.	-/-	-/-
РН17. Аналізувати та оцінювати зміст та специфіку основних напрямів діяльності міжнародних організацій в сфері безпеки.	-/-	-/-
РН18. Здійснювати діяльність у дипломатичній та інших суміжних сферах міжнародного співробітництва.	-/-	-/-
РН21. Оцінювати результати власної роботи і відповідати за особистий професійний розвиток.		
РН22. Демонструвати здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.		
РН23. Самостійно приймати рішення, відповідати за командну роботу.		

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Міжнародна взаємодія і міжнародні ситуації.

Ситуація як стадія політичного процесу. Типологія політичних ситуацій. Їх таксономія і взаємодія, специфічні особливості даної взаємодії. Внутрішні соціально-політичні «вибухи» та їх вплив на загальну міжнародну ситуацію. Прогнозування подібних явищ і можливості їх запобігання. Політична ситуація як протиріччя інтересів. Типологія політичних протиріч. Об'єктивна і суб'єктивна складова політичного інтересу. Уявні політичні інтереси і псевдопроблеми. Роль радикальних ідеологій в появі псевдопроблеми. Ранжування політичних проблем, методика їх оцінки. Проблемна ситуація і характер взаємодії зовнішньополітичних суб'єктів. Дозвіл і врегулювання проблеми, «заморожування» проблеми. Силowe і мирне вирішення проблеми. Компроміс як обмін поступками. Методика оцінки характеру політичного компромісу. Вплив загальної зовнішньополітичної і внутрішньополітичної ситуації на розмір поступок.

Тема 2. Чинники, що впливають на розвиток та аналіз міжнародних подій.

Проблема класифікації чинників, що впливають на міжнародні події. Внутрішні та зовнішні чинники впливу на міжнародні події. Об'єктивні чинники. Внутрішнє соціальне середовище: соціально-політичні чинники, соціально-економічні чинники. Зовнішнє соціальне середовище: характер і стан сумісного середовища, безпековий вимір, інтегрованість в систему міжнародних відносин, загальний стан і тенденції в системі міжнародних відносин.

Тема 3. Здійснення прогностичного проекту.

Визначення об'єкту прогнозування. Збір інформації про минулий розвиток об'єкта прогнозування. Визначення об'єкта прогнозування в системі міжнародних відносин. Можливі фактори впливу на об'єкт. Аналіз суспільних сил, які чинять вплив на формування зовнішньої політики. Сприятливі фактори в розвитку прогнозу. Несприятливі фактори. Коригування прогнозу.

Тема 4. Методологія та методика аналізу та прогнозування міжнародних подій.

Загальнонаукові методи, які використовуються при аналізі міжнародних подій. Соціально-гуманітарні методи в аналізі міжнародних подій. Експлікативні методи: контент-аналіз, івент-аналіз, когнітивне картування, метод індикаторів та статистичні методи. Конструктивні методи: експеримент, системний метод, математичне моделювання. Прогнозні методи: метод Дельфі, побудова сценаріїв, «мозкового штурму». Методика аналізу зовнішньої політики.

Тема 5. Аналіз зовнішньополітичного курсу.

Процес цілепокладання суб'єкта політики: об'єктивні і суб'єктивні аспекти. Поняття національного інтересу і його типологія. Вплив ідеології на формулювання інтересів. Проблеми розпізнання реальних і уявних інтересів, складності оцінки ефективності цілепокладання. Поняття ресурсної забезпеченості зовнішньополітичного курсу. Співвідношення потенціалу, ресурсів і впливу. Просторово-часова диференціація суб'єкта політики. Проблема співвіднесення цілей і засобів і вироблення оптимальної зовнішньополітичної програми. Типи стратегій і різноманіття тактик. Поняття стратегічної культури.

Тема 6. Аналіз міжнародно-політичних і інтернаціоналізованих конфліктів.

Безпосередні і непрямі учасники конфліктної ситуації, ступінь включеності. Тенденція зміни складу учасників. Характер проблеми і інтереси учасників. Співвідношення сил і коаліційні можливості. Стратегії учасників конфлікту. Основні стадії конфліктної взаємодії: пропагандистська, політична, військова. Використання методики івент-аналізу для побудови графіка конфліктної взаємодії. Ескалація та деескалація політичного конфлікту. Типологія зовнішньополітичних конфліктів. Політична провокація.

Тема 7. Аналіз переговорних взаємодій.

Конструктивний і інструментальний підходи до переговорів. Співвідношення переговорної і конфліктної ситуацій. Розробка шкали альтернативного вирішення проблеми. Визначення можливого компромісу. Типологія політичних компромісів. Псевдокомпроміси і фіктивні угоди. Вимушений і примусовий компроміс. Переговорні стратегії і переговорні позиції, їх типологія. Маскування переговорної позиції. Переговорна тактика, її основні елементи та їх співвідношення. Структура переговорного процесу, її основні стадії. Оцінка результатів переговорного процесу, післяпереговорна стадія. Становлення і розвиток глобальної переговорної мережі, її сучасний стан і перспективи розвитку.

Тема 8. Аналіз міжнародного співробітництва.

Збіг інтересів як необхідна передумова міжнародного співробітництва. Правова форма і політичний зміст міжнародного співробітництва, їх співвідношення. Стадії політичного співробітництва. Зовнішньополітичні коаліції, їх типологія. Структура політичних коаліцій, роль лідера. Силове і інтелектуальне лідерство. Ідейно-політична згуртованість коаліції, методика її оцінки. Політичний союз і інтеграція. Соціально-економічний і політичний рівень інтеграції, їх взаємовплив. Військова інтеграція і військове співробітництво. Регіональна інтеграція та глобалізація. Методика моніторингу процесу інтеграції. Принципи побудови графіка.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	прак	інд	с.р.		л	п	прак	інд	с.р.
Тема 1. Міжнародна взаємодія і міжнародні ситуації.	15	2	2			11						
Тема 2. Чинники, що впливають на розвиток та аналіз міжнародних подій.	15	2	2			11						
Тема 3. Здійснення прогностного проекту.	15	2	2			11						
Тема 4. Методологія та методика аналізу та прогнозування міжнародних подій.	15	2	2			11						
Тема 5. Аналіз зовнішньополітичного курсу.	15	2	2			11						
Тема 6. Аналіз міжнародно-політичних і інтернаціоналізованих конфліктів.	15	2	2			11						
Тема 7. Аналіз переговорних взаємодій.	15	2	2			11						
Тема 8. Аналіз міжнародного співробітництва.	15	2	2			11						
Усього годин	120	16	16			88						

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Міжнародна взаємодія і міжнародні ситуації.	2
2.	Тема 2. Чинники, що впливають на розвиток та аналіз міжнародних подій.	2
3.	Тема 3. Здійснення прогностичного проекту.	2
4.	Тема 4. Методологія та методика аналізу та прогнозування міжнародних подій.	2
5.	Тема 5. Аналіз зовнішньополітичного курсу.	2

6.	Тема 6. Аналіз міжнародно-політичних і інтернаціоналізованих конфліктів.	2
7.	Тема 7. Аналіз переговорних взаємодій.	2
8.	Тема 8. Аналіз міжнародного співробітництва.	2
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Міжнародна взаємодія і міжнародні ситуації. <i>Завдання:</i> ознайомлення з літературою по темі, підготовка доповідей.	11
2.	Тема 2. Чинники, що впливають на розвиток та аналіз міжнародних подій. <i>Завдання:</i> ознайомлення з літературою по темі, підготовка доповідей.	11
3.	Тема 3. Здійснення прогностичного проекту. <i>Завдання:</i> ознайомлення з літературою по темі, підготовка доповідей.	11
4.	Тема 4. Методологія та методика аналізу та прогнозування міжнародних подій. <i>Завдання:</i> ознайомлення з літературою по темі, підготовка доповідей.	11
5.	Тема 5. Аналіз зовнішньополітичного курсу. <i>Завдання:</i> ознайомлення з літературою по темі, підготовка доповідей..	11
6.	Тема 6. Аналіз міжнародно-політичних і інтернаціоналізованих конфліктів. <i>Завдання:</i> ознайомлення з літературою по темі, підготовка доповідей.	11
7.	Тема 7. Аналіз переговорних взаємодій. <i>Завдання:</i> ознайомлення з літературою по темі, підготовка доповідей.	11
8.	Тема 8. Аналіз міжнародного співробітництва. <i>Завдання:</i> ознайомлення з літературою по темі, підготовка доповідей.	11
	Разом	88

6. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачено.

7. Методи контролю

При вивченні дисципліни «Аналіз та прогнозування міжнародних подій» застосовуються наступні методи контролю: усний, письмовий. Контроль з дисципліни складається з поточного контролю.

Засвоєння тем (поточний контроль) контролюється на практичних заняттях. Також, передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу.

Поточний контроль є складовою організації освітнього процесу. Поточна підсумкова оцінка – це сума балів, отриманих здобувачем за виконання всіх видів робіт, передбачених програмою дисципліни.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) на практичних заняттях проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю, виступів здобувачів з доповідями при обговоренні навчальних питань, тестів.

Сума балів за виконані завдання на практичному занятті наведена в табл. 8.

Поточний контроль самостійної роботи здобувачів проводиться у формі опрацювання навчальної літератури та нормативно-правових документів за темою, підготовка доповідей.

Сума балів за виконані завдання самостійної роботи здобувачів наведена в табл. 8.

Сума балів, які здобувач може набрати за поточним контролем, дорівнює 60.

Розрахункова шкала для оцінювання роботи здобувачів за **поточним контролем**:

Кількість балів	Критерії оцінювання
45-60	Систематичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність пропусків занять без поважної причини, відпрацювання тем практичних занять, пропущених з поважної причини, виконання завдань до кожного практичного заняття, висока активність роботи на практичному занятті, засвоєння всього обсягу матеріалу, повні та обґрунтовані відповіді при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми, вміння мислити абстрактно і узагальнено, здатність публічно представити матеріал.
31-44	Систематичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність пропусків занять без поважних причин, відпрацювання тем практичних занять, пропущених з поважної причини, виконання завдань до кожного практичного заняття, висока активність роботи на практичному занятті, засвоєння всього обсягу матеріалу, повні та обґрунтовані відповіді з несуттєвими помилками при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми, здатність публічно представити матеріал
26-30	Наявність пропущених лекцій та практичних занять, відпрацювання тем пропущених практичних занять, виконання завдань до кожного практичного заняття, активна робота на практичних заняттях, засвоєння основних положень курсу, допущення декількох незначних помилок при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, здатність публічно представити матеріал.
21-25	Наявність пропущених лекцій та практичних занять, відпрацювання тем пропущених практичних занять, епізодична відсутність виконання завдань, участь у роботі на практичних заняттях, засвоєння окремих положень матеріалу, неповні відповіді при виконанні завдань, складності при визначенні теоретичних питань, на які розраховані завдання, здатність публічно представити матеріал.
16-20	Несистематичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність на заняттях без поважних причин, наявність декількох невідпрацьованих тем пропущених практичних занять, епізодична відсутність виконаних завдань, участь у роботі на практичних заняттях, засвоєння окремих положень матеріалу тем змістовного розділу, неповні відповіді, допущення помилок при виконанні завдань, великі складності при визначенні

	теоретичних питань на які розраховані завдання, невпевнені навички публічного представлення матеріалу.
11-15	Епізодичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність на заняттях без поважної причини, наявність невідпрацьованих тем пропущених лекцій та практичних занять, епізодична відсутність виконаних завдань, пасивна робота на практичних заняттях (участь у роботі останніх лише за наявності стимулу з боку викладача), наявність певного уявлення щодо матеріалу тем змістовного розділу, неповні відповіді, допущення значної кількості помилок при виконання завдання, невміння визначити теоретичні питання, на які розраховано завдання, невпевнені навички публічного представлення матеріалу.
6-10	Систематичні пропуски лекцій та практичних занять без поважних причин, наявність невідпрацьованих тем пропущених лекцій та практичних занять. систематична відсутність виконаних завдань, пасивність у роботі на практичних заняттях, неповні, необґрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при виконанні завдань, нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання.
0-5	Систематичні пропуски лекцій та практичних занять без поважних причин, теми пропущених лекцій та практичних занять не відпрацьовані, систематична відсутність виконаних завдань, пасивність у роботі на практичних заняттях, відсутність знань, неповні, необґрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при виконанні завдання. Нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання, невміння публічно представити матеріал.

Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення поточної оцінки, і враховуються при визначенні підсумкової оцінки з дисципліни.

Здобувачі, які були відсутні на лекції чи практичному занятті, або отримали незадовільну оцінку, відпрацьовують пропущене заняття або незадовільну оцінку викладачу у дні його консультацій за графіком, затвердженим кафедрою

Для відпрацювання здобувач зобов'язаний надати індивідуально виконане завдання за темою пропущеного заняття та продемонструвати належний рівень теоретичної підготовки за темою заняття, яке відпрацьовується.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувача. Він проводиться у письмовій формі у вигляді семестрового заліку (за дворівневою шкалою оцінювання). Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни.

Підсумковий контроль здійснюється після вивчення дисципліни.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення заліку. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин

Вміст залікового білета й оцінювання відповідей на заліку:

Теоретичне питання № 1 – 10 балів .

Теоретичне питання № 2 – 10 балів .

Творче питання – 20 балів.

Оцінювання знань та умінь здобувачів при **підсумковому** контролі здійснюється відповідно до наступних критеріїв:

Кількість балів	Критерії оцінювання
35-40	Здобувач цілком і всебічно розкрив усі питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.
29-34	Здобувач достатньо повно і всебічно розкрив усі питання, вільно оперує термінологією і поняттями, демонструє знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.
18-28	Здобувач розкрив питання у загальних рисах, але спостерігаються деякі упущення при відповіді на питання, обґрунтування неточні. Не підтверджуються достатньо обґрунтованими доказами.
10-17	Здобувач розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але при цьому слабо орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.
0-9	Здобувач не в змозі дати відповідь на поставлені запитання, або відповідь не правильна, не розуміє суть питання. Не ознайомлений з джерелами. Не може зробити висновків.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на заліку здобувач на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

За бажанням (та за згодою викладача) здобувач має можливість обрати тестову форму залікового завдання (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь)

У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти **залік в тестовій формі** (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь) **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Аналіз та прогнозування міжнародних подій» <https://dist.karazin.ua/moodle/login/index.php>

Оцінка успішності здобувача з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок за поточним та підсумковим контролем.

Здобувачі, знання яких оцінені мінімально необхідною для складання заліку кількістю балів, не мають право на виконання додаткових завдань для підвищення отриманої кількості балів.

8.Схема нарахування балів

Поточний контроль (загальний бал за темами), з якого:								Разом	Залік	Сума
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8	60	40	100
7	7	7	7	8	8	8	8			
на практичних заняттях (бали)										
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8			
4	4	4	4	4	4	4	4			
самостійна робота здобувачів (бали)										
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8			
3	3	3	3	4	4	4	4			

Набрана кількість рейтингових балів здобувачем служить основою для оцінки.

За результатами поточного та підсумкового контролю здобувач може набрати від 0 до 100 балів включно.

Критерії оцінювання поточного контролю знань здобувачів за 4-х бальною шкалою

Високий рівень 3-4 бали	Відповідь здобувача характеризується повним, глибоким та змістовним знанням теоретичного та практичного матеріалу з теми, вільним володінням термінами та поняттями дисципліни, його відповіді характеризуються креативним підходом.
Середній рівень 2 бали	Відповідь здобувача характеризується повним і змістовним знанням теоретичного матеріалу з теми, вільним володінням термінами та поняттями. Але він допускає деякі неточності, його відповіді не характеризуються креативним підходом.
Низький рівень 1 бали	Відповідь здобувача характеризується слабким і невпевненим знанням як теоретичного, так практичного матеріалу. Він допускає багато помилок у відповідях.
Незадовільний рівень 0 балів	У здобувача дуже слабкий рівень знання теоретичного матеріалу; відсутні навички аналізу проблем вивчення міжнародних відносин, він допускає змістовні помилки у відповідях на конкретні питання.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою	
	Для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90–100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

Основна:

1. Артёмов І.В. Європейська інтеграція України: стан, проблеми, перспективи: зб. наук. статей. Книга 2. – Ужгород: ПП «АУТДОР-ШАРК», 2014. – 452 с.
2. Боришполец К.П. Методы политических исследований / К.П. Боришполец. – М.: Аспект Пресс, 2005. – 221 с.
3. Ващенко К. Методологічні засади дослідження політичного аналізу і прогнозу / К. Ващенко // Нова парадигма. – Вип. 61. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2007. – С. 73–85.
4. Ващенко К. О. Алгоритми та етапи аналітичного процесу в політичному аналізі / К. О. Ващенко // Гілея (науковий вісник) : зб. наук. праць. – Вип 16. – К. : УАН ТОВ «НВП ВІП», 2008. – С. 152–159.
5. Ващенко К. О. Політичний аналіз і прогноз в сучасній Україні / Ващенко К. О.: [монографія] – К. : Логос, 2008. – 288 с.
6. Ващенко К. О. Специфіка прогностичного забезпечення міжнародної політики / К. О. Ващенко // Політологічний вісник: зб. наук. праць. – Вип 37. – К. : «ІНТАС», 2008. – С. 70–79.

7. Ващенко К. О. Теоретико-методологічний інструментарій і засоби забезпечення політичного аналізу і прогнозування в сучасній Україні: автореферат дис... доктора політ. наук: 23.00.01. Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Київ, 2009. – 34 с.
8. Введение в прикладной анализ международных ситуаций. / Под ред. Т.А. Шаклеиной. – М.: АСПЕКТ ПРЕСС, 2018. – 345 с.
9. Власов В.Г. Зміст та механізми зовнішньої політики сучасної держави / В. Власов // Міжнародні відносини. Серія «Політичні науки». 2015. – №8 – С. 1- 14.
10. Вовк Р. В. Моделювання міжнародних відносин : навч. посіб. / Р. В. Вовк. – К. : Знання, 2012. – 246 с.
11. Горбатенко В. П., Бутовська І. О. Політичне прогнозування : Навч. посібник. — К.: МАУП, 2005. — 152 с.
12. Горбатенко В.П. Політичне прогнозування: теорія, методологія, практика. – К.: Генеза, 2006. – 400 с.
13. Деменко О. Ф.Пріоритети зовнішньої політики України на сучасному етапі / О. Ф. Деменко // Вісник Національного університету оборони України. - 2014. - Вип. 4. - С. 362-367.
14. Євмешкіна О. Л. Поняття прогнозування та взаємозв'язок прогнозування й державного стратегічного планування / О. Л. Євмішкіна // Держава та регіони. – 2016. – №3 (55). – С. 28-32.
15. Євмешкіна О. Л. Реалізація функції прогнозування на різних рівнях державного управління / О. Л. Євмішкіна // Державне управління та місцеве самоврядування . – 2017. – №1 (32). – С. 28-32.
16. Каменецький М. С. . Прогнозування зовнішньополітичне // Українська дипломатична енциклопедія: У 2-х т./Редкол.:Л. В. Губерський (голова) та ін. — К.: Знання України, 2004 — Т.2 — 812с.
17. Коваленко А.О. Політичний аналіз і прогнозування. – К.: Науковий світ, 2002. – 201 с.
18. Лисенко Ю.В. Теоретичні основи політичного прогнозування/ Ю.В. Лисенко // Нова парадигма. – 2015. – Випуск 126. – С. 150-159
19. Макаренко Є. А. Проблеми, здобутки і перспективи спільної зовнішньої політики ЄС: погляд на сучасність і майбутнє / Є. А. Макаренко // Актуальні проблеми міжнародних відносин. - 2012. - Вип. 108(1). - С. 14-22.
20. Макаренко Є.А. Інформаційна демократія у стратегіях зовнішньої і внутрішньої політики республіки Польща // Міжнародні відносини. Серія: Політичні науки. – 2017. – № 13. – С. 34-41.
21. Муковський І. Т. Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародних відносинах: Навч. посіб. / І. Т. Муковський, А. Г. Міщенко, М. М. Шевченко. — К.: Кондор, 2012. — 224 с.
22. Піпченко Н.О. Соціальні медіа у структурі зовнішньої політики провідних міжнародних акторів: монографія / Н.О. Піпченко. - Київ : Центр вільної преси, 2014. - 333 с.
23. Резнікова Н.В. Міжнародне економічне співробітництво в сфері економічної політики: проблема збереження суверенітету та аналіз потенційних вигод / Н. В. Резнікова // Актуальні проблеми міжнародних відносин: у 2 ч. – К. : КНУ імені Тараса Шевченка. Інститут міжнар. відносин, 2013. – Вип. 113, ч. II. – С. 149–159.
24. Романюк А. Порівняльний аналіз політичних систем країн Західної Європи: інституційний вимір / А. Романюк. – Львів: Тріада Плюс, 2004. – 392 с.
25. Седляр Ю.О. Еволюція аналізу зовнішньої політики як наукового напрямку / Ю.О. Седляр // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2016. – Випуск 93 (Частина II). – С. 43-50.
26. Симонов К.В. Политический анализ: Учебное пособие. – М.: Логос, 2002. – 152 с.
27. Сізіх Н.В. Теорія прийняття рішень в міжнародних відносинах: Навчальний посібник до лекційного курсу. – К.: Кобза, 2003. – 208 с.

28. Степко О. М. Методи аналізу при проведенні комунікаційних кампаній // Олександр Степко // Науковий вісник Інституту міжнародних відносин НАУ. Серія: економіка, право, політологія, туризм. – Т.1 (№1). – 2010.
29. Стратегічне партнерство в міжнародних відносинах. Монографія – К. : Вадекс, 2018. – 542 с.
30. Стратегічні комунікації в міжнародних відносинах. Монографія. - К. : Вадекс, 2019. – 446 с.
31. Телешун С. О. Інформаційно-аналітична діяльність в державному управлінні : навч.-метод. матеріали / С. О. Телешун, І. В. Рейтерович. – К. : НАДУ, 2013. – 36 с.
32. Телешун С. О. Політична аналітика, прогнозування та політичні консультації: Курс лекцій / С.О. Телешун, А.С. Баронін. — К.: Вид. Паливода А.В., 2001. — 112 с.
33. Терещук В. І. Системний аналіз інституціонального забезпечення реалізації зовнішньої політики публічної дипломатії (на основі досвіду США) / В.І. Терещук // Міжнародні відносини. Серія «Політичні науки». – №11. – 2016.
34. Тертичка В. Державна політика: аналіз та здійснення в Україні: Моногр. – К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. – 750 с.
35. Туронок С.Г. Політичний аналіз і прогнозування / С.Г. Туронок. – К., 2016. – 291 с.
36. Хрусталеv М.А. Анализ международных ситуаций и политическая экспертиза. Учебное пособие. 2-е изд.испр.и доп./ М. А. Хрусталеv. – М.: Издательство: Аспект Пресс, 2020. – 224 с.
37. Шпига П.С. Інформаційно-аналітичне забезпечення зовнішньої політики: Конспект лекцій. – К.: КиМУ, 2004.– 108 с.
38. Янг. Е., Куїнн Л. Як починати дієвий аналітичний документ у галузі державної політики: Практичний посібник для радників з державної політики у Центральній Європі / Пер. з англ. – К.: К.І.С., 2003. – 120 с.
39. Dunn W. Public Policy Analysis: An Intruduction. 3rd edition / W.Dunn.- Pearson Education Inc., 2004. – 510p.
40. Daniell K., Morton A. Policy analysis and policy analytics // K. Daniell, A. Morton. Annals of Operations Research. – volume 236. – 2016. – p.1–13.
41. Manski C. Communicating uncertainty in policy analysis / C. Manski C. // PNAS. – April 16. – 2019. – p. 116-122.
42. Weimer D., Vining A. Policy Analysis: Concepts and Practice // D. Weimer, A. Vining. – New York, 2017. – p. 470.

Додаткова:

1. Антонова О.В. Роль виробників державно-управлінських рішень у процесі формування державної політики / О.В. Антонова // Актуальні проблеми державного управління: Зб. наук. праць. – Д.: ДРІДУ УАДУ, 2001. – Вип. 3. – С. 86-95.
2. Балугев Д.Г. Введение в политический анализ. – Ниж. Новгород, 2000. – 189 с.
3. Браун М.П. Посібник з аналізу державної політики / Пер. з англ. – К.: Основи, 2000. – 243 с.
4. Брус Т.М. Аналіз державної політики як знаряддя громадянського суспільства // Актуальні проблеми державного управління: Зб. наук. праць. – Д.: ДФ УАДУ, 2001. – Вип. 2. – С. 92-99.
5. Вaлєвський О.Л. Державна політика в Україні: методологія аналізу, стратегія, механізми впровадження. – К.: НІСД, 2001. – 242 с.
6. Вaлєвський О.Л. Теорія і практика політичного аналізу: Навч. посіб. – К.: Міленіум, 2003. – 227 с
7. Говлет М. Дослідження державної політики: цикли та підсистеми політики / Пер. з англ. – Л.: Кальварія, 2004. – 264 с.

8. Гогвуд Б. Аналіз політики для реального світу / Пер. з англ. – К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2004. – 396 с.
9. Дегтярев А.А. Политический анализ как прикладная дисциплина: Предметное поле и направления разработки // Полис. – 2004. – № 1. – С. 85-97.
10. Дегтярев А.А. Принятие политических решений. – М.: КДУ, 2004. – 236 с.
11. Ожиганов Э.Н. Стратегический анализ политики: Теоретические основания и методы: Учеб. Пособие. – М.: Аспект Пресс, 2006. – 272 с.
12. Пал Л. Аналіз державної політики / Пер. з англ. – К.: Основи, 1999. – 422 с.
13. Панарин А.С. Глобальное политическое прогнозирование: Учебник для вузов – М.: Алгоритм, 2000. – 352 с.
14. Петренко І.І. Політичні ризики: зміст та особливості прогнозування // Сучасна українська політика. Політики і політологи про неї. – К., 2010. – Вип. 19. – С. 211-222.
15. Пик С.М. Аналіз і прогнозування зовнішньої політики. Програма навчальної дисципліни для здобувачів за напрямом підготовки «Міжнародні відносини», спеціальністю «Міжнародні відносини». – Львів: ЛНУ, 2010. – 16 с.
16. Политический процесс: основные аспекты и способы анализа: Сборник учебных материалов / Под ред. Мелешкиной Е.Ю. – М.: ИНФРА, 2001. – 304 с.
17. Романов В.Є. Аналіз державної політики: проблеми походження, теорії та перспектив розвитку // Вісник УАДУ. – 2001. – № 1. – С. 250-256.
18. Тертичка В. Інформаційно-аналітичне забезпечення державної політики // Вісник УАДУ. – 2000. – № 1. – С. 314-325.
19. Тертичка В. Проблеми оцінювання результативності й ефективності в аналізі державної політики // Вісн. Укр. акад. держ. упр. при Президентіві України. – 2002. – № 1. – С. 215-222.
20. Тинкован О. Проблеми розвитку недержавних дослідних організацій в Україні // Актуальні проблеми державного управління: Зб. наук. праць. – Д.: ДФ УАДУ, 2001. – Вип. 2. – С. 104-109.
21. Туронок С. Г. Политический анализ и прогнозирование : учебник для бакалавриата и магистратуры / С. Г. Туронок. — М. : Издательство Юрайт, 2016. – 360 с.
22. Україна і світ: прагнення змін: монографія / редкол.: М. Антонович, Н. Висоцька, С. Курбатов [та інші]. — К.: Дух і літера, 2010. — 448 с.
23. Чекаленко Л.Д. Зовнішня політика України (від давніх часів до наших днів): підручник / Л. Д. Чекаленко; Дипломатична академія України при МЗС України. — 2-ге вид. — К.: Кондор, 2011. — 290 с.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. <https://www.unian.ua> – Українське Незалежне Інформаційне Агентство Новин
2. <https://www.ukrinform.ua> – Українське національне інформаційне агентство «Укрінформ»
3. <http://institute.gorshenin.ua> – Київський інститут проблем управління імені Горшеніна
4. <http://dif.org.ua> – Фонд «Демократичні ініціативи» ім. Ілька Кучеріва
5. <http://razumkov.org.ua> – Український центр економічних і політичних досліджень ім. Олександра Разумкова
6. <http://www.fpri.kiev.ua> – Інститут зовнішньополітичних досліджень
7. <http://prismua.org/pro-radu/> – Рада зовнішньої політики «Українська призма»
8. <https://mfa.gov.ua/ua> – Міністерство закордонних справ України

11. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

- дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;
- дистанційно на платформі Moodle (<http://dist.karazin.ua/moodle>) проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;
- аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 10% практичних занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО здобувачам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти **залік в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Аналіз та прогнозування міжнародних подій». <https://dist.karazin.ua/moodle/login/index.php>

12. Перелік питань до заліку

1. Ситуація як стадія політичного процесу.
2. Типологія політичних ситуацій.
3. Внутрішні соціально-політичні «вибухи» та їх вплив на загальну міжнародну ситуацію.
4. Політична ситуація як протиріччя інтересів.
5. Типологія політичних протиріч.
6. Об'єктивна і суб'єктивна складова політичного інтересу.
7. Чинники, що впливають на розвиток та аналіз міжнародних подій.
8. Проблема класифікації чинників, що впливають на міжнародні події.
9. Внутрішні та зовнішні чинники впливу на міжнародні події.
10. Об'єктивні чинники, що впливають на розвиток та аналіз міжнародних подій.
11. Внутрішнє соціальне середовище: соціально-політичні чинники, соціально-економічні чинники.
12. Зовнішнє соціальне середовище: характер і стан сумісного середовища, безпековий вимір, інтегрованість в систему міжнародних відносин, загальний стан і тенденції в системі міжнародних відносин.
13. Здійснення прогностичного проекту.
14. Визначення об'єкту прогнозування.
15. Збір інформації про минулий розвиток об'єкта прогнозування.
16. Визначення об'єкта прогнозування в системі міжнародних відносин. Можливі фактори впливу на об'єкт.
17. Аналіз суспільних сил, які чинять вплив на формування зовнішньої політики.
18. Сприятливі фактори в розвитку прогнозу. Несприятливі фактори.
19. Загальнонаукові методи, які використовуються при аналізі міжнародних подій.
20. Соціально-гуманітарні методи в аналізі міжнародних подій.
21. Експлікативні методи: контент-аналіз, івент-аналіз, когнітивне картування, метод індикаторів та статистичні методи.
22. Конструктивні методи: експеримент, системний метод, математичне моделювання.
23. Прогнозні методи: метод Дельфі, побудова сценаріїв, «мозкового штурму».
24. Процес цілепокладання суб'єкта політики: об'єктивні і суб'єктивні аспекти.

25. Поняття національного інтересу і його типологія.
26. Вплив ідеології на формулювання інтересів.
27. Проблеми розпізнання реальних і уявних інтересів, складності оцінки ефективності цілепокладання.
28. Поняття ресурсної забезпеченості зовнішньополітичного курсу.
29. Співвідношення потенціалу, ресурсів і впливу.
30. Просторово-часова диференціація суб'єкта політики.
31. Проблема співвіднесення цілей і засобів і вироблення оптимальної зовнішньополітичної програми.
32. Безпосередні і непрямі учасники конфліктної ситуації, ступінь включеності.
33. Стратегії учасників конфлікту.
34. Основні стадії конфліктної взаємодії: пропагандистська, політична, військова.
35. Використання методики івент-аналізу для побудови графіка конфліктної взаємодії.
36. Ескалація та деескалація політичного конфлікту.
37. Типологія зовнішньополітичних конфліктів.
38. Конструктивний і інструментальний підходи до переговорів.
39. Співвідношення переговорної і конфліктної ситуацій. Розробка шкали альтернативного вирішення проблеми.
40. Визначення можливого компромісу. Типологія політичних компромісів.
41. Псевдокомпроміси і фіктивні угоди.
42. Вимушений і примусовий компроміс.
43. Переговорні стратегії і переговорні позиції, їх типологія.
44. Переговорна тактика, її основні елементи та їх співвідношення.
45. Структура переговорного процесу, її основні стадії.
46. Оцінка результатів переговорного процесу, післяпереговорна стадія.
47. Становлення і розвиток глобальної переговорної мережі, її сучасний стан і перспективи розвитку.
48. Збіг інтересів як необхідна передумова міжнародного співробітництва.
49. Правова форма і політичний зміст міжнародного співробітництва, їх співвідношення.
50. Стадії політичного співробітництва.
51. Зовнішньополітичні коаліції, їх типологія.
52. Структура політичних коаліцій, роль лідера.
53. Силове і інтелектуальне лідерство.
54. Політичний союз і інтеграція.
55. Соціально-економічний і політичний рівень інтеграції, їх взаємовплив.
56. Військова інтеграція і військове співробітництво.
57. Регіональна інтеграція та глобалізація.
58. Методика моніторингу процесу інтеграції. Принципи побудови графіка.